

JAARVERSLAG 2014

Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette

WWW.GRENSPARK-MSN.NL

MEDE GESUBSIDIEERD DOOR DE PROVINCIE LIMBURG EN DE DEELSTAAT NRW (MKULNV)

provincie limburg

**PLATTELAND
IN UITVOERING**
'n Buitenkans voor Limburgers

Ministerium für Klimaschutz, Umwelt,
Landwirtschaft, Natur- und Verbraucherschutz
des Landes Nordrhein-Westfalen

Inhoud

1	INLEIDING.....	3
2	OPENBAAR LICHAAM DITS-NEDERLANDS GRENSPARK MSN	4
2.1	Deelnemers openbaar lichaam	4
2.2	Algemeen bestuur	4
2.3	Dagelijks bestuur.....	5
2.4	Personeel en secretariaat	5
2.5	Subsidiëring van het Grenspark MSN	6
3	PROJECTGEBONDEN ACTIVITEITEN	7
3.1	Nationaalparkregio MeinWeg.....	7
3.2	INTERREG IV-A project Water.Wandel.Wereld	8
3.3	Project Netwerk Groene Grens	11
4	OVERIGE ACTIVITEITEN.....	12
4.1	Evenementenkalender 2014	12
4.2	Internetsite Grenspark MSN	12
4.3	Natuurwerkdag	13
4.4	EUROPARC Federatie - TransParcNet	13
4.5	Overige activiteiten en voorlichting	14
5	PROJECTACQUISITIE	14
5.1	Cultuurgeschiedenis verdigitaal	14
5.2	Plastic Soup.....	15
5.3	Onthaasten in het Grenspark Maas-Swalm-Nette.....	16
	BIJLAGE 1: LEDEN VAN HET ALGEMEEN BESTUUR VAN HET GRENSPARK MSN.....	17
	BIJLAGE 2: OVERZICHT ACTIVITEITEN VOORLICHTING EN PR IN 2014	20
	BIJLAGE 3: ACQUISITIE INTERREG V-A PROJECT CULTUURGESCHIEDENIS VERDIGITAALD...	22

1 Inleiding

1.1 Algemeen

De projectacquisitie en de subsidiëring van het Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette door de provincie Limburg en de Duitse deelstaat Nordrhein-Westfalen voor de periode 2015-2018, waren belangrijke activiteiten in 2014.

De provincie Limburg en de deelstaat Nordrhein-Westfalen zullen ook 2015-2018 financieel bijdragen aan de financiering van het secretariaat van het Grenspark Maas-Swalm-Nette.

De projecten uit het EU subsidieprogramma INTERREG IV-A Deutschland-Nederland 2007-2013, waaraan het Grenspark heeft deelgenomen, werden formeel allen in 2013 inhoudelijk en financieel afgesloten. Om de resultaten te verduurzamen werden ook in 2014 nog project gerelateerde activiteiten uitgevoerd. Deze zijn in dit jaarverslag nader beschreven.

Het nieuwe subsidieprogramma INTERREG V-A Deutschland-Nederland 2014-2020 werd door de EU, de programmapartners en de vier euregio's langs de Nederlands-Duitse grens op 19 november in Hengelo (Ov.) feestelijk ondertekend. Het nieuwe programma is echter nog niet operationeel, aangezien er over enkele technische details nog geen overeenstemming bestaat tussen Nederland en Duitsland. Daarom kunnen op dit moment nog geen nieuwe subsidieaanvragen bij de euregio's worden ingediend.

Gesprekken met de deelnemers van het Grenspark, overheden en organisaties hebben geleid tot het projectidee - de digitale ontsluiting en marketing van de regionale cultuurgeschiedenis -. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de tijdsgeest en kunnen nieuwe doelgroepen voor het Grenspark worden bereikt. Het algemeen bestuur heeft zich in de vergaderingen 2014 intensief met dit thema en het projectidee bezig gehouden.

De raad van de gemeente Echt-Susteren heeft in 2014 besloten uit het samenwerkingsverband te treden. De uittreding van Echt-Susteren na de uittreding van de gemeente Maasgouw in 2012, wordt door het algemeen bestuur betreurd.

Des te verheugender is de constructieve samenwerking met de overige deelnemers Beesel, Leudal, Roerdalen, Roermond, Venlo en het Naturpark Schwalm-Nette om nieuwe projecten te realiseren.

Zowel in Nederland als in Duitsland hebben in 2014 gemeenteraadsverkiezingen plaatsgevonden. Daardoor veranderde ook de samenstelling van het algemeen bestuur in 2014. In overeenstemming met de gemeenschappelijke regeling ging na vier jaar het voorzitterschap van het algemeen bestuur in 2014 over van de Duitse naar de Nederlandse zijde.

Aan de succesvolle samenwerking met de provincie Limburg, de deelstaat NRW (MKULNV), de deelnemers en projectpartners, evenals de vrijwillige natuurgidsen en routescouts is het te danken, dat bewoners en bezoekers van het vrijetijdsaanbod van het Grenspark gebruik kunnen maken en dat nieuwe ideeën worden opgepakt.

Conform de gemeenschappelijke regeling dient het dagelijks bestuur de deelnemers van het Grenspark MSN over de werkzaamheden van het afgelopen jaar te informeren. Het voorliggende conceptjaarverslag geeft in de hoofdstukken 3 en 4 een gedetailleerd overzicht over de in 2014 uitgevoerde werkzaamheden en activiteiten. Het conceptjaarverslag zal op 29 april ter goedkeuring aan het algemeen bestuur worden aangeboden.

Tüschbroicher Mühle, Wegberg (foto: A. Raedts)

2 Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark MSN

2.1 Deelnemers openbaar lichaam

De gemeenteraad van Echt-Susteren heeft in 2014 besloten uit het openbaar lichaam te stappen 2014 en is vanaf 1 januari 2016 geen deelnemer meer van het samenwerkingsverband. Het algemeen bestuur heeft in de vergadering van 26 november 2014 de nadere voorwaarden en gevolgen van het uittreden van Echt-Susteren besloten en deze aan de gemeente schriftelijk meegedeeld. Besloten is, kosten die binnen vier jaar na de daadwerkelijke uittreding van Echt-Susteren per 1 januari 2016, als gevolg van nadelige exploitatiesaldo's en/of bij vereffening van het Grenspark tot 2020 ontstaan, naar rato te verhalen op de gemeente Echt-Susteren. Ook worden de vertegenwoordiging van de deelnemers in het algemeen bestuur en de financiële bijdrage van de blijvende deelnemers vanaf 2016 aangepast.

2.2 Algemeen bestuur

De Nederlandse deelnemers wijzen vijf leden en hun plaatsvervangers aan voor het algemeen bestuur. De Duitse deelnemer Zweckverband Naturpark Schwalm-Nette wijst uit haar midden eveneens 5 bestuursleden en hun plaatsvervangers aan. Vertegenwoordigers van het MKULNV van de deelstaat NRW, de Bezirksregierung Düsseldorf, de provincie Limburg en het Ministerie van EZ zijn adviserend lid van het algemeen bestuur.

De vertegenwoordiging van de Nederlandse deelnemers in het algemeen bestuur is vanaf 1 januari 2014 als volgt:

	Leden van het algemeen bestuur	Plaatsvervangende leden van het algemeen bestuur
Gemeentes Beesel en Leudal	Vertegenwoordiger Beesel	Vertegenwoordiger Leudal
Gemeente Echt-Susteren	Vertegenwoordiger Echt-Susteren	Vertegenwoordiger Echt-Susteren
Gemeente Roerdalen	Vertegenwoordiger Roerdalen	Vertegenwoordiger Roerdalen
Gemeente Roermond	Vertegenwoordiger Roermond	Vertegenwoordiger Roermond
Gemeente Venlo	Vertegenwoordiger Venlo	Vertegenwoordiger Venlo
Zweckverband Naturpark Schwalm-Nette	Eén vertegenwoordiger namens de afzonderlijke deelnemers, Kreisen Kleve, Heinsberg, Viersen en de Stadt Mönchengladbach, evenals de Landrat van de Kreis Viersen als voorzitter van het dagelijks bestuur van het Zweckverband Naturpark Schwalm-Nette	Eén vertegenwoordiger namens de afzonderlijke deelnemers, Kreisen Kleve, Heinsberg, Viersen en de Stadt Mönchengladbach

Tabel 1: vertegenwoordiging deelnemers in het algemeen bestuur

Als gevolg van de uittreding van de gemeente Echt-Susteren worden de vijf Nederlandse deelnemers vanaf 2016 elk door een lid in het algemeen bestuur vertegenwoordigd.

Na de gemeenteraadsverkiezingen op 19 maart in Nederland en op 25 mei 2014 in de deelstaat NRW werden de leden van het algemeen bestuur nieuw gekozen. De actuele samenstelling van het algemeen bestuur is in de bijlage 1 weergegeven.

Die 25^e vergadering van het algemeen bestuur vond op 30 april 2014 in Schloss Rheydt in Mönchengladbach plaats; het jaarverslag, de jaarrekening 2013, het werkplan en begroting 2015 werden vastgesteld. Bovendien werden de voorzitter en zijn plaatsvervanger van het algemeen en dagelijks bestuur nieuw gekozen.

De 26^e bestuursvergadering heeft op 26 november in het GroenHuis in Roermond plaatsgevonden, naast de uittreding van de gemeente Echt-Susteren was de inhoud en de financiering van het geplande INTERREG V-A project „Cultuurlandschap verdigitaal“ het belangrijkste thema.

2.3 Dagelijks bestuur

Op 30 april werd het dagelijks bestuur nieuw gekozen. Tot voorzitter werd wethouder Jos Teeuwen (Venlo) en als plaatsvervangend voorzitter Landrat Peter Ottmann (Kreis Viersen) gekozen. Wethouder Teeuwen werd ook tot voorzitter van het algemeen bestuur gekozen. In overeenstemming met de gemeenschappelijke regeling wordt het voorzitterschap over vier jaar vanaf 2018, weer door de Duitse zijde overgenomen.

2.4 Personeel en secretariaat

De werkzaamheden van het secretariaat in het GroenHuis in Roermond werden ook in 2014 door de secretaris drs. Leo Reyink (volledige werktijd) en dipl.-ing. agr. Silke Weich (projectcoördinatie, 5/6 deeltijd) verricht. De administratie en boekhoudkundige werkzaamheden werden op basis van een overeenkomst met de Stichting Ons WCL door Lysanne Willard uitgevoerd en op uurbasis afgerekend. Ook in 2014 werd de loonadministratie, het opstellen en controleren van de jaarrekening in opdracht van het Grenspark MSN door Killaars Steegs Groep in Reuver uitgevoerd.

Als onderhuurder van de Stichting GroenHuis (huurder en beheerder) neemt de secretaris deel aan de vergadering van het stichtingsbestuur. In 2014 werd het huurcontract van de stichting

(looptijd tot 31 december 2015) met de gemeente Roermond opgezegd. In 2015 zal het Grenspark MSN mogelijk samen met de andere organisaties in het GroenHuis, een nieuw huurcontract met de gemeente afsluiten of in 2015 een alternatief onderkomen zoeken.

2.5 Subsidiëring van het Grenspark MSN

Het secretariaat van het Grenspark MSN werd ook in 2014 gesubsidieerd door de provincie Limburg en de Duitse deelstaat NRW (MKULNV). Deze jaarlijkse subsidies waren voor de periode 2011 - 2014 beschikt. In 2014 werd voor de periode 2015 – 2018 opnieuw subsidie aangevraagd.

De Bezirksregierung Düsseldorf heeft op 20 mei 2014 subsidie beschikt ter hoogte van 55.000, - € / jaar voor de voornoemde periode van vier jaar. De provincie Limburg beschikte op 10 november 2014 voor dezelfde periode eveneens een subsidie van 55.000, - € / jaar.

De bijdrage van de deelnemers voor het jaar 2014 ter hoogte van 55.000, - € werd voor de helft door de Duitse en de voor de helft door de Nederlandse zijde bijgedragen.

In de subsidiebeschikking 2011-2014 van de provincie Limburg is als voorwaarde geformuleerd, dat het Grenspark in het jaarverslag over de realisatie van de doelen uit het provinciaal Meerjarenprogramma en het programma cultuur en landschap rapporteert. In tabel 2 zijn daartoe de projecten nader benoemd die een substantiële bijdrage hebben geleverd aan de doelrealisatie van het provinciaal MJP.

pMJP-code	Lange termijn doel	Projecten MSN 2011 - 2014
Ntr 3.2	Het realiseren en veiligstellen van leefgebieden voor belangrijke bedreigde soorten	o.a. Nationaalparkregio MeinWeg, Lingsforterbeek (Elmpter Bach, Duitse Meinweg)
Ntr 2.1	Realisering POG, mensgerichte natuur en ecologische verbindingzones	o.a. Nationaalparkregio MeinWeg, Lingsforterbeek (Elmpter Bach, Duitse Meinweg)
Ntr 5.4	Natuureducatie en steun aan lokale groepen	o.a. grensoverschrijdende tweetalige evenementenprogramma, scholing en netwerk van natuur en landschapsgidsen, routescouts premiumwandelaroutes en scholing ambassadeurs van het landschap
PA.Lc.3	Instandhouding, informatievoorziening en ontsluiting cultuurhistorische en aardkundige elementen	Nationaalparkregio MeinWeg, premiumwandelaroutes Water.Wandel.Wereld, projectidee Cultuurgeschiedenis verdigitaal
PA.SL 2	Versterken van communicatie, samenwerking en participatie tussen stad en land	Nationaalparkregio MeinWeg, premiumwandelaroutes Water.Wandel.Wereld
PA.SL 1	Bevorderen internationale samenwerking	hoofddoel Grenspark MSN conform de gemeenschappelijke regeling

Tabel 2: doelrealisatie door Grenspark MSN aan provinciaal Meerjarenprogramma en programma Cultuur en Landschap van de provincie Limburg

Aan de doelstellingen van het provinciaal programma ‘Cultuur en Landschap’ (met name de programmaliijn 3.2: natuur, landschap en monumenten) heeft vooral het INTERREG IV-A project Nationaalparkregio MeinWeg een bijdrage geleverd. Het in 2014 ontwikkeld projectconcept Cultuurgeschiedenis verdigitaal zal bij uitvoering van het project ook een aanzienlijke bijdrage leveren aan de realisatie van de programmadoelen.

3 Projectgebonden activiteiten

3.1 Nationaalparkregio MeinWeg

Het INTERREG IV-A project Nationaalparkregio MeinWeg, dat van 2009-2013 met totale kosten van 956.000,- € werd uitgevoerd, kende in 2014 enkele vervolgvaciviteiten die hieronder nader worden beschreven. Doel van het project was, samen met de projectpartners Roerdalen, Roermond, Wassenberg en Wegberg, de grensoverschrijdende marketing van de natuur en de cultuurgeschiedenis van het Nederlands-Duitse Meinweggebied in het centrum van het Grenspark.

Bijeenkomst natuur- en landschapsgidsen

In januari werd een netwerkbijeenkomst georganiseerd van de Nederlandse en Duitse gidsen uit de Meinweg en gidsen van de Nederrijn. Doel van deze bijeenkomst was van elkaar te leren en ervaringen uit te wisselen over de verschillende thema's voor grensoverschrijdende natuurgidsen. Dit gebeurde door speed-dating en door thematische excursies in kleine groepen.

Speed-dating van de landschapsgidsen

Ambassadeurs van het landschap

In 2011 en 2012 namen 30 natuur- en landschapsgidsen en 29 gastronomen uit Nederland en Duitsland deel aan een cursus natuur, landschap- en cultuurgeschiedenis in de Nationaalparkregio Meinweg.

IVN Limburg voert gefaciliteerd door de provincie Limburg, de voorlichting en de milieueducatie uit in nationaal park De Meinweg. Gebaseerd op de eerdere cursussen uit het project werd in samenwerking met IVN Limburg in 2014 ambassadeurs van het landschap geschoold. Aan de cursus van 10 tot 31 maart 2014 namen niet alleen gastronomen deel, maar ook ondernemers waarvan het bedrijf in de buurt van de Meinweg ligt of op thematisch gebied een relatie met de Meinweg hebben. Aan de cursus namen 10 Nederlandse en een Duits bedrijf deel. Ter afsluiting werd een netwerkbijeenkomst georganiseerd met alle in het INTERREG V-A project geschoolde ondernemers en gidsen om tot nieuwe gezamenlijke activiteiten te komen.

Cursus „ambassadeurs van het landschap“

Netwerkbijeenkomst ondernemers en gidsen

Grensoverschrijdende fietstocht

Internationale dag van de nationale parken

25 mei was in heel Europa de dag van de nationale parken. In de Meinweg werden daartoe verschillende activiteiten georganiseerd, o.a. een grensoverschrijdende fietstocht onder leiding van een Nederlands-Duits gidsen-team. Beide gidsen waren deelnemers van de scholingscursussen van het INTERREG project .

Brochure nationaal park De Meinweg

Het Grenspark Maas-Swalm-Nette heeft in 2014 inhoudelijk meegewerkt aan de tweetalige brochure voor nationaal park De Meinweg. De brochure beschrijft het nationaal park, de (grensoverschrijdende) activiteiten en de bijzondere attracties voor bezoekers en toeristen.

3.2 INTERREG IV-A project Water.Wandel.Wereld

In 2012 werden de 9 premiumwandelmroutes „Water.Wandel.Wereld Maas-Swalm-Nette“ gerealiseerd. Het beheer van de gemarkeerde routes wordt aan Duitse zijde georganiseerd door het Naturpark Schwalm-Nette. In Nederland worden de routes in opdracht van de gemeentes door het routebureau Noord- en Midden-Limburg beheerd. Dit beheer vindt in nauwe samenwerking met het Grenspark MSN plaats.

Bebording Premiumwandelmroute Meinvennen

Bebording

Voor de plaatsing van de geproduceerde borden met verwijzing naar bezienswaardigheden en afstanden (in km) was er nog nader overleg met Nederlandse eigenaren en beheerders nodig. In 2014 konden ook de laatste routebordjes op de premiumwandelmroutes worden geplaatst.

Routescouts

Voor de regelmatige controle en het melden van eventuele beschadigingen aan de markeringen langs de routes waren in het kader van het project vrijwillige routescouts opgeleid. Benodigde reparaties worden door de scouts gemeld aan het routebureau Midden- en Noord-Limburg of het Naturpark Schwalm-Nette. Deze zorgen voor de uitvoering van de reparaties. De opgeleide routescouts komen twee maal per jaar bij elkaar om over actuele thema's geïnformeerd te worden, ervaringen uit te wisselen en organisatorische problemen te bespreken. Deze bijeenkomsten worden gecombineerd met een bezichtiging van een waterwandelmroute. Op 7 april werd de bijeenkomst in Maasgouw op de Molenplasroute gehouden en op 1 oktober op de Leudalroute in Leudal.

Bijeenkomst routescouts in Maasgouw/Stevensweert

Bijeenkomst routescouts in Leudal/Haelen
Foto: B. Nienhaus

Jaarbeurzen

In 2014 werden op drie beurzen reclame gemaakt voor de premiumwandelaroutes. In het voorjaar nam het Grenspark deel aan gemeenschappelijke stands met de VVV Midden Limburg, Leisure Port en het Routebureau Noord- en Midden-Limburg in Nijmegen (10 april) en Geleen (23 mei). In de herfst nam het Grenspark MSN samen met twee vrijwilligers deel aan de stand van de Premiumwandelerwereld op de jaarbeurs TourNatur in Düsseldorf (5 tot 7 september). Premiumwandelerwereld is een samenwerkingsverband van 7 regio's in Duitsland met gecertificeerde premiumwandelaroutes die onder dit keurmerk samenwerken. Voor de Water.Wandel.Wereld is het Duitse Naturpark Schwalm-Nette inhoudelijk en financieel partner. Naar aanleiding van de TourNatur werd onder het keurmerk Premiumwandelerwereld in samenwerking met een wandelmagazine, de brochure premiumwandelaroutes gepubliceerd.

55+ jaarbeurs in Geleen

Jaarbeurs TourNatur in Düsseldorf

Perswandeling

Op 11 september werd in samenwerking met de VVV Midden-Limburg een perswandeling op de premiumwandelaroute Rode Beek georganiseerd. Journalisten en fotografen van de Rheinische Post en de Aachener Zeitung namen deel. Naar aanleiding van de wandeling verschenen twee krantenberichten. Door de uitgenodigde Nederlandse pers werd helaas niet deelgenomen.

Perswandeling Rode Beek

Forum Premiumwandelaroutes

Van 24 tot 26 september hebben het Grenspark MSN en het Naturpark Schwalm-Nette deelgenomen aan het Forum Premiumwandelaroutes in Bad Peterstal-Griessbach in het Schwarzwald. Dit forum is het netwerk van alle organisatoren van premiumwandelaroutes in Europa en dient

Forum Premiumwandelaroutes

de uitwisseling van ervaringen en marketing strategieën. Naast de ca. 450 premiumwandelroutes in Duitsland zijn er intussen al 20 in de buurlanden, waarvan de 6 in Nederland in het Grenspark (Water.Wandel.Wereld).

Uitdaging mountainbikers

De premiumwandelroutes zijn populair bij wandelaars. Dat blijkt uit de reacties die wandelaars ons regelmatig laten toekomen en uit gesprekken met de routescouts en de gastronomen langs de routes. Helaas hebben intussen ook veel mountainbikers de premiumwandelroutes ontdekt en maken reclame voor de routes als mountainbikeroute in internet blogs en fora. Dat heeft er toe geleid, dat op verschillende plaatsen waar de routes smal zijn, het tot conflicten komt tussen de wandelaars en de mountainbikers. Vooral in de meer natuurlijke zones worden de wegen door de mountainbikers kapot en uitgereden. Dit leidt tot beschadiging van de aangrenzende natuurgebieden. Met de gemeenten en de routebeheerders heeft overleg plaats gevonden om deze conflicten op te lossen. Op een aantal plekken zal met behulp van het plaatsen van obstakels (draaikruizen, boomstammen) getracht worden de attractiviteit van de premiumwandelroutes voor mountainbikers te verminderen. Bovendien zullen op enkele plekken infoborden worden geplaatst om de bezoekers te informeren en te sensibiliseren. De gemeente Roermond overweegt het ontwikkelen van een speciale route voor mountainbikers om deze als alternatief te kunnen aanbieden.

Wandelkaarten

De vraag naar de wandelroutes en de betreffende routekaarten is onverminderd hoog. In het kader van het project en met de cofinanciering van de gemeenten Leudal, Maasgouw, Roermond en Roerdalen en de waterschappen Roer en Overmaas en Peel en Maasvallei en Duitse sponsors (Naturpark Schwalm-Nette, Niederrhein Tourismus, 2-Land Reisen en de gemeenten Brügggen, Nettetel, Wassenberg en Wegberg) werden intussen vier oplages met in totaal 190.000 exemplaren gedrukt. Aan Nederlandse zijde is op verzoek van de toeristische organisaties en gastronomen langs de routes, het voorstel overgenomen om de routekaarten niet meer gratis ter beschikking te stellen. Door de kaarten te verkopen worden deze ook meer gewaardeerd en worden niet meer zo snel weggegooid. Het Grenspark MSN heeft in 2014 een herdruk van 6.000 exemplaren gefinancierd. De wandelroutekaarten worden nu in Nederland aan wederverkopers verkocht voor een stukprijs van 0,55 €.

Internetsite Water.Wandel.Wereld

Op de projectsite www.wa-wa-we.eu kunnen geïnteresseerden zich uitgebreid informeren over de premiumwandelroutes. De wandelkaarten zijn als document en als GPX tracks te downloaden. In tabel 3 zijn de bezoekersaantallen op de website per maand en als daggemiddelde voor de jaren 2013 en 2014 weergegeven. De website werd in 2014 70.000 keer bezocht. Dit is een teruggang in vergelijking met 2013. Dit hangt mogelijk samen met het feit dat in verband met de start van de premiumwandelroutes in 2013 er meer aandacht in de pers was. Met meer dan 70.000 bezoeken is de vraag naar de premiumwandelroutes nog steeds zeer hoog.

Maand	Aantal bezoeken	Aantal bezoeken	Daggemiddelde	Daggemiddelde
	2014	2013	2014	2013
Januari	3.470	5.976	116	193
Februari	3.716	6.952	133	232
Maart	7.448	6.970	240	225
April	7.510	10.123	250	362
Mei	6.735	9.243	217	298

Juni	5.527	7.866	184	262
Juli	5.003	8.313	161	268
Augustus	6.640	10.316	214	333
September	6.828	10.413	228	347
Oktober	8.026	11.932	259	385
November	6.404	9.038	213	301
December	3.385	7.812	109	252
Totaal	70.692	104.954	194	288

Tabel 3: aantal bezoeken op de projectsite (www.wa-wa-we.eu) in 2014 en 2013

3.3 Project Netwerk Groene Grens

Het project Netwerk Groene Grens is een Duits project direct langs de grens tussen de provincies Limburg en Gelderland en de Duitse deelstaat NRW. Doel van het project is ervaringen op te doen bij de realisatie van grensoverschrijdende verbindingen tussen Duitse natuurgebieden en de aansluiting aan het Natuur Netwerk Nederland.

Het project Netwerk Groene Grens wordt gefinancierd door het Duitse Bundesamt für Naturschutz (BfN), de deelstaat NRW en de deelnemende projectpartners. Binnen het project worden vier deelprojecten met totale kosten van 1.750.000, - €, uitgevoerd. Het Grenspark MSN was aan de voorstudie voor het project als adviseur verbonden. Het grootste deelproject met kosten van ca. 800.000, - € worden in de Duitse Meinweg uitgevoerd. De projectcoördinatie wordt door de NABU Naturschutzstation Haus Wildenrath uitgevoerd. Doel van dit deelproject is de ontwikkeling en het bevorderen van eikenberkenbossen in de gemeenten Wassenberg en Wegberg en de koppeling ervan met de eikenberkenbossen in het nationaal park De Meinweg. Lokale projectpartners zijn de Bundesforst, het Regionalforstamt Niederrhein (Wald und Holz NRW) en de gemeente Wassenberg. Het Grenspark MSN is als juniorpartner aan het project verbonden en is verantwoordelijk voor de Nederlands-Duitse uitwisseling, zodat het beheer van de grensoverschrijdende Meinweg beter wordt afgestemd.

Excursie regio Breisgau-Elsaß

In 2013 werden in Wegberg-Arsbeck een aantal vroegere door het Britse leger gebruikte gebouwen gesloopt. Op verschillende andere plekken werden grotere opstanden met inheemse eiken beplant. In 2014 werd met beheerders en boswachters van het Nederlands-Duitse Meinweggebied deelgenomen aan een excursie „Natuurlijke verjonging van eikenbossen“. Doel van de excursie waren de resultaten te bekijken van een Frans-Duits INTERREG project van het bosbouwinstituut „Forstliche Versuchs- und Forschungsanstalt“ Baden-Württemberg en van de bosbouworganisatie „Office National De Forêts” in de Elzas. Ook werd een project voor de natuurlijke verjonging van eiken van de boswachterij Forstamt Lampertheim nabij Frankfurt bezocht. Zowel de Nederlandse als Duitse bosbouwers en beheerders namen nieuwe impulsen en positieve indrukken voor de grensoverschrijdende samenwerking mee naar huis.

Excursie in jong eikenbos nabij Kehl

Internationale Meeting „Green networks and NATURA 2000 across state borders”

In het kader van het project werd op 6 november het internationale symposium „Green networks and natura 2000 across state borders” georganiseerd. Aan de bijeenkomst werd deelgenomen door 30 vertegenwoordigers van de deelstaten en provinciale overheden langs de Duits-Nederlands-Belgische grens. Doel van de bijeenkomst was de presentatie van de resultaten van het lopende project en de mogelijkheden voor grensoverschrijdende verbindingen van natuur en landschap binnen toekomstige projecten.

Deelnemers meeting
Foto: NABU Kranenburg

De bijeenkomst in Beek-Ubbergen werd door de NABU Naturschutzstation Kranenburg als leadpartner van het project georganiseerd.

4 Overige activiteiten

4.1 Evenementenkalender 2014

De grensoverschrijdende tweetalige evenementenkalender van het Grenspark Maas-Swalm-Nette en het Duitse Naturpark Schwalm-Nette biedt bezoekers een gevarieerd aanbod aan begeleide wandelingen, excursies, fietstochten, lezingen en tentoonstellingen m.b.t. natuur, landschap, milieu en cultuurgeschiedenis. In 2014 werden in totaal 614 evenementen aangeboden, daarvan 20 % op Nederlands grondgebied en 80 % in Duitsland. 22 % van de evenementen waren kinderactiviteiten. Ca. 40 % waren wandeltochten, 20 % fietstochten en 40 % overige, zoals lezingen, tentoonstellingen, markten en andere activiteiten.

Voor 427 van de 614 evenementen zijn gegevens beschikbaar over de deelnemers. Aan de 427 evenementen, inclusief enkele grote evenementen, namen in totaal meer dan 25.943 personen deel. Aan de wandelingen namen gemiddeld 19 personen en aan de fietstochten 24 personen deel. Alle actuele evenementen zijn steeds tweetalig op de internetsite van het Grenspark in te zien www.grenspark-msn.de.

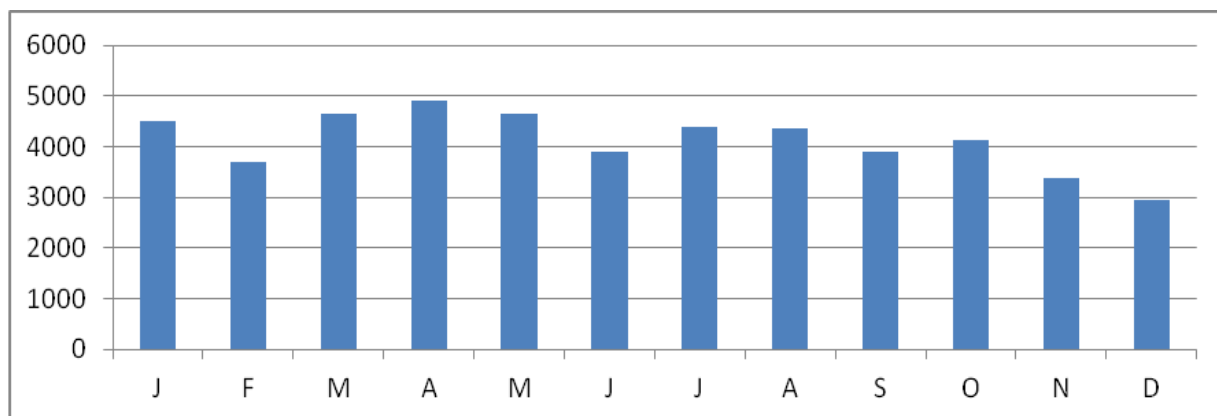
4.2 Internetsite Grenspark MSN

Het maandelijks aantal bezoeken op de internetsites (www.grenspark-msn.nl / www.naturpark-msn.de) in 2014 is in tabel 4 en figuur 1 weergegeven. Ter vergelijking zijn ook de gegevens uit 2013 opgenomen.

Maand	Aantal bezoeken 2014	Aantal bezoeken 2013	Daggemiddelde 2014	Daggemiddelde 2013
Januari	4.500	3.321	145	107
Februari	3.687	3.126	132	112
Maart	4.640	4.001	150	129
April	4.921	5.102	164	170
Mei	4.643	5.669	150	183

Juni	3.900	5.135	130	171
Juli	4.383	6.193	141	200
Augustus	4.347	6.126	140	198
September	3.887	3.946	130	132
Oktober	4.115	3.931	133	127
November	3.371	2.620	112	87
December	2.934	3.363	95	108
Totaal	49.328	52.533	135	144

Tabel 4: aantal bezoeken op de internetsite in 2014 in vergelijking met 2013

Figuur 1: verdeling van de aantallen bezoeken op de internetsite per maand in 2014

In 2014 nam het aantal bezoeken op de internetsite in vergelijking met 2013 af met 6 %. Lag in het begin van het jaar de aantallen nog hoger dan in 2013. In het voorjaar en vooral in de zomer namen de maandelijks aantallen in vergelijking met 2013 duidelijk af. In de herfst lagen de aantallen weer op vergelijkbaar niveau als in het vorige jaar. Dergelijke schommelingen hangen mogelijk ook samen met de weersomstandigheden. De natte zomer 2014 trok minder mensen aan dan de zonnige herfst.

4.3 Natuurwerkdag

Op 2 november werd voor de tiende keer de binnen het INTERREG III-A project „Maas-Schwalm-Nette in de picture“ geïnitieerde, grensoverschrijdende natuurwerkdag georganiseerd. 30 vrijwilligers uit Nederland en Duitsland voerden gezamenlijke beheersmaatregelen uit in het Herkenbosscher Venn in nationaal park De Meinweg in de gemeente Roerdalen. De natuurwerkdag 2014 werd samen met Staatsbosbeer Regio Zuid georganiseerd en uitgevoerd.

Heidebeheer Melicker Venn 2014

4.4 EUROPARC Federatie - TransParcNet

Sinds 2007 is het Grenspark MSN lid van de EUROPARC Federatie, de koepelorganisatie van natuur- en nationaal parken in Europa. In hetzelfde jaar werd het Grenspark MSN door de federatie als Transboundary Parc gecertificeerd. Transboundary Parks zijn parken met een goede samenwerking over de grens in beschermde natuurgebieden en landschappen. Na de her-evaluatie

in 2012 werd het certificaat van het Grenspark MSN opnieuw voor vijf jaar verleend. TransParcNet is het netwerk van alle gecertificeerde Transboundary Parcs, die eens per jaar bij elkaar komen om ervaringen uit te wisselen over beheer, management en administratie van grensoverschrijdende beschermde gebieden. Nadat in 2013 het Grenspark MSN de gastheer was, vond de bijeenkomst in 2014 van 3 tot 6 juni plaats in het Frans-Belgische regionaal park Hainaut. In de lezingen en workshops stonden de grensoverschrijdende territoriale samenwerking in Europa en de subsidiemogelijkheden voor de nationale en natuurparken binnen de Europese structuurfondsen 2014 - 2020 centraal. Het Grenspark MSN heeft daarbij het projectidee „Cultuurgeschiedenis verdigitaald“ gepresenteerd.

Van 29 september tot 2 oktober vond de jaarlijkse conferentie en de ledenvergadering van EUROPARC Federatie in Ierland plaats. Thema van de conferentie was de betekenis van beschermde natuurgebieden voor de regionale economie en verdienmodellen in parken. In de ledenvergadering werd de directeur van het naburige regionaal park Kempen en Maasland in België en lid van de Club van Rome, Ignace Schops, gekozen tot nieuwe president van de federatie.

4.5 Overige activiteiten en voorlichting

Het Grenspark MSN is lid van het overlegorgaan nationaal park De Meinweg en neemt deel aan de vergaderingen van het overlegorgaan. Bovendien maakt het Grenspark deel uit van de onder het overlegorgaan ressorterende werkgroepen Natuur Onderzoek Beheer (NOB) en Voorlichting Educatie Recreatie (VER).

In 2014 werd de wandelkaart Nr. 65 van het noordelijke deel van het Grenspark MSN opnieuw gedrukt. Uitgever is het Naturpark Schwalm-Nette. In de gewijzigde herdruk is ook het wandelknooppunten netwerk opgenomen. Het Grenspark MSN heeft voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd en contacten naar de betreffende gemeenten en organisaties gelegd.

Het secretariaat bemiddelt bij het contacteren van personen aan weerszijden van de grens, houdt regelmatig lezingen en geeft interviews naar aanleiding van evenementen, projecten of voorlichting.

De in 2014 uitgevoerde voorlichtingsactiviteiten zijn in bijlage 2 afzonderlijk weergegeven.

5 Projectacquisitie

Hierna wordt de stand van zaken van de actuele projectideeën weergegeven.

5.1 Cultuurgeschiedenis verdigitaald

Het Grenspark Maas-Swalm-Nette is voornemens de subsidieaanvraag voor het INTERREG V-A project „Cultuurgeschiedenis verdigitaald “ begin 2015 bij de euregio rijn-maas-noord in te

Cultuur ontmoet multimedia

dienen. Doel van het project is de cultuurhistorische bijzonderheden van het Grenspark met behulp van moderne media beleefbaar te maken. Bezoekers die een tocht in het Grenspark maken, krijgen in de toekomst de mogelijkheid cultuurhistorische bezienswaardigheden als kastelen, molens, mottes e.a. direct op hun smartphone of tablet te beleven. De informatie van verschillende objecten wordt op een multimediale en aanschouwelijke manier gegeven en kunnen op een alternatieve manier worden beleefd.

Om het project ook voor de inwoners beleefbaar te maken wordt de kwaliteit van verschillende cultuurhistorische buitenplaatsen verbeterd en weer toegankelijk gemaakt. Als deelproject is het realiseren van een netwerk van natuurgidsen en theaterspelers gepland. Het doel is dat ze rondom het projectthema in het Grenspark buitenvoorstellingen gaan aanbieden.

Door middel van een samen met de toeristische organisaties opgezet marketingplan worden de in het project gerealiseerde producten op de markt gebracht.

Het projectplan voorziet in kosten van rond de 2,5 miljoen Euro. Mogelijke projectpartners zijn Naturpark Schwalm-Nette, de gemeenten Beesel, Leudal, Roerdalen, Roermond, Venlo, Brüggen, Niederkrüchten, Wachtendonk, Wassenberg en Wegberg, de toeristische organisaties VVV Midden Limburg, Leisure Port, MGMG, Niederrhein Tourismus en Heinsberger Tourist Service, evenals de organisaties Landschaftsverband Rheinland, NABU Naturschutzstation Haus Wildenrath, Biologische Station Krickenbecker Seen e.V. en Stichting IKL.

Zowel aan Nederlandse en Duitse zijde is het projectinitiatief positief ontvangen, zodat er vanuit gegaan wordt, dat de financiering van het eigen aandeel in het project ter hoogte van 625.000,- € door de projectpartners kan worden bijgedragen. De Nederlandse cofinanciering door de provincie Limburg, evenals de eigen bijdrage van de gemeenten werden in het kader van het subsidieprogramma Motie Leisure Midden-Limburg in principe toegezegd. De bijdrage van de Nederlandse gemeenten die aan het project deelnemen en het Naturpark Schwalm-Nette werd op 26 november door het algemeen bestuur besloten.

Zo spoedig als het nieuwe INTERREG V-A programma in het voorjaar operationeel is, zal de definitieve aanvraag worden ingediend en kan na goedkeuring in principe met de uitvoering van maatregelen in de zomer worden begonnen.

Bijlage 3 geeft een overzicht van de acquisitie activiteiten m.b.t. dit project.

5.2 Plastic Soup

Onder de werktitel plastic soup wordt een projectidee opgepakt met het doel een grensoverschrijdende bijdrage te leveren aan het verminderen van de instroom van plastic in rivieren en oceanen. Het project bouwt voort op het Project Schone Maas van o.a. de provincie Limburg.

Doel is het sensibiliseren van de bewoners langs de rivieren door te tonen welke effecten de aanwezigheid van plastic afval in het milieu kunnen hebben. Door het verhogen van de persoonlijke inzet van ieder afzonderlijk individu kan de hoeveelheid plastic afval in rivieren worden gereduceerd. Door technische

samenwerking en het bij elkaar brengen van partners zoals waterschappen en afvalverwerkers kan het verzamelen van afval en eventueel hergebruik van plastic worden verbeterd.

Door de grensoverschrijdende samenwerking kan in eerste instantie de feitelijke situatie worden verbeterd. Door middel van het aanbrengen van verschillende installaties voor het opvangen en verwijderen van plastic uit beken en rivieren. Door middel

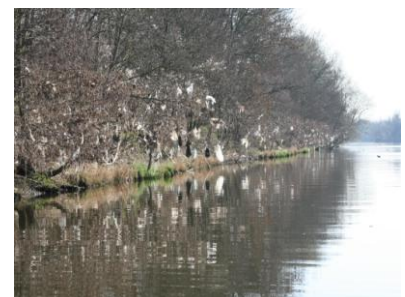

Foto: project Schone Maas

Foto: project Schone Maas

van publieksactiviteiten en voorlichting kunnen mensen bewust worden gemaakt en het thema goed worden gecommuniceerd. Voorbeelden van activiteiten zijn gezamenlijke inzamelacties met scholen en verenigingen langs de rivieroevers. In een volgende stap kunnen op Europees niveau, gebieden en initiatieven met elkaar worden verbonden.

Voor het Grenspark MSN is een dergelijk project interessant. Door de geografische ligging tussen de belangrijke rivieren Maas en Rijn is dit thema goed te communiceren met bezoekers en bewoners. Het Grenspark MSN heeft als Transboundary Park goede contacten met andere (rivier-)regio's in Europa.

5.3 Onthaasten in het Grenspark Maas-Swalm-Nette

Het projectidee onthaasten heeft als doel samen met projectpartners en particulieren, het Grenspark als een gebied voor rust, ontspanning en bezinning te vermarkten. Aanbod en arrangementen kunnen daarbij bestaan uit natuurbelevens, beweging, afzondering en meditatie. Concrete maatregelen zijn nog niet verder uitgewerkt.

5.4 Nagrewa

De voormalige projectgroep van het INTERREG IV-A project Nagrewa is in 2014 meerdere malen bijeengekomen voor de ontwikkeling van een vervolgproject Nagrewa II. In eerste instantie stonden daarbij de thema's energie, nieuwe technieken voor de CO2-reductie en hoogwaterbescherming centraal. Er konden echter onvoldoende concrete grensoverschrijdende maatregelen worden gevonden, zodat de verdere samenwerking met de vroegere projectpartners vooralsnog is gestopt.

Roermond, 26 februari 2015

BIJLAGE 1: leden van het algemeen bestuur van het Grenspark MSN

Overzicht van (plaatsvervangende, adviserende) leden van het algemeen bestuur van het Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette (stand 01.01.2015)

Namens de deelnemende Nederlandse gemeenten

Gemeente Venlo

Wethouder Jos Teeuwen
Voorzitter algemeen en dagelijks bestuur
Garnizoenweg 3
5928 NA Venlo-Blerick
Postbus 3434
5902 RK Venlo
077 3596221

Plaatsvervangend bestuurslid
Wethouder Wim van den Beucken
Garnizoenweg 3
5928 NA Venlo-Blerick
Postbus 3434
5902 RK Venlo
077 3596221

Gemeente Roermond

Bestuurslid
Wethouder mw. Raja Moussaoui
Stadhuis, Markt 31
Postbus 900
6040 AX Roermond
0475-359999

Plaatsvervangend bestuurslid
Wethouder mw. Angely Waajen-Crins
Stadhuis, Markt 31
Postbus 900
6040 AX Roermond
0475-359999

Gemeenten Echt-Susteren

Bestuurslid
Burgemeester Jos Hessels
Nieuwe Markt 55
Postbus 450
6100 AL Echt
0475 478478

Plaatsvervangend bestuurslid
Wethouder Jac Dijcks
Nieuwe Markt 55
Postbus 450
6100 AL Echt
0475 478478

Gemeente Roerdalen

Bestuurslid
Wethouder Chrit Wolfhagen
Schaapsweg 20
Postbus 6099
6077 ZH St. Odiliënberg
0475 538888

Plaatsvervangend bestuurslid
N.N
Schaapsweg 20
Postbus 6099
6077 ZH St. Odiliënberg
0475 538888

Gemeente Beesel

Bestuurslid
Wethouder Jan Smolenaars
Postbus 4750
5953 ZK Reuver
077-4749292

Gemeente Leudal

Plaatsvervangend bestuurslid
Wethouder Arno Walraven
Postbus 3008
6093 ZG Heythuysen
0475 859203

Namens de Duitse deelnemer Zweckverband Naturpark Schwalm-Nette

Peter Ottmann, landraad van de Kreis Viersen

Plv. voorzitter algemeen en dagelijks bestuur

Rathausmarkt 3
D-41747 Viersen
0(049) 2162 391015

Kreis Heinsberg

Bestuurslid

Dr. Ferdinand Schmitz

Schrofmühle 2
D-41844 Wegberg
0(049) 2434 2330

Plaatsvervangend bestuurslid

Markus Pillich

Rödgener Straße 7
D-41844 Wegberg
0(049) 177 7426575

Kreis Kleve

Bestuurslid

Franz-Josef Draack

Backesstraße 38
D-47669 Wachtendonk
0(049) 2836 1559

Plaatsvervangend bestuurslid

Josef Mailänder

Schiller Straße 4
D-47638 Straelen
0(049) 2834 8734

Stadt Mönchengladbach

Bestuurslid

Thomas Fegers

Eibenstraße 12
D-41239 Mönchengladbach
0(049) 21166 9904358

Plaatsvervangend bestuurslid

Mevr. Erika Gils

Hilderather Straße 33
D- 41179 Mönchengladbach
0(049) 2161 583525

Kreis Viersen

Bestuurslid

Mevr. Anni Terporten

Kaldenkirchener Straße 7
D-41379 Brüggen
0(049) 2157 7895

Plaatsvervangend bestuurslid

Mevr. Angelika Feller

Roßstraße 63
D-47918 Tönisvorst
0(049) 2151 701172

Adviserende leden

Ministerium für Klimaschutz, Umwelt, Landwirtschaft, Natur- und Verbraucherschutz des Landes NRW

Abteilungsleiter Dr. Martin Woike
Schwannstraße 3
D-40476 Düsseldorf
0(049) 211-4566380

Plaatsvervanger
Rainer Seelig
Schwannstraße 3
D-40476 Düsseldorf
0(049) 211-4566537

Provincie Limburg

Gedeputeerde Patrick van der Broeck
Limburglaan 10
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
043 389 99 99

Plaatsvervanger
Mevr. Hilde Gorissen
Limburglaan 10
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
043 3897780

Bezirksregierung Düsseldorf

Heinrich Hansmann
Postfach 300865
D-40408 Düsseldorf
0(049) 211-4752039

Ministerie Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

Mevr. dr. ir. Mieke Reyniers
Keizersgracht 5
Postbus 6111
5600 HC Eindhoven
070-8883280

BIJLAGE 2: overzicht activiteiten voorlichting en pr in 2014

Activiteit	Datum	Initiatiefnemer
Deelname en presentatie onderzoeksresultaten studenten Hochschule Rhein-Waal	10-01	Naturpark Schwalm-Nette
Netwerk bijeenkomst van Niederrhein en Meinweg Gidsen	11-01	Grenspark Maas-Swalm-Nette
Nieuwjaarsbijeenkomst VVV Midden-Limburg	20-01	VVV Midden-Limburg
Deelname workshop National UNESCO Man and the Biosphere (MAB)	30-01	Nederlandse nationale UNESCO commissie
Deelname workshop 'waterzuivering, afvalverwerking en productinnovatie'	05-02	Nederlands-Duitse Kamer van Koophandel
Organisatie cursus 'Ambassadeur van het landschap, deel I	17-02	IVN Consulentenschap Limburg, Grenspark Maas-Swalm-Nette
Opening tentoonstelling Naturpark Schwalm-Nette	24-02	Naturpark Schwalm-Nette
Organisatie cursus 'Ambassadeur van het landschap' deel II	10-03	IVN Consulentenschap Limburg, Grenspark Maas-Swalm-Nette
Deelname boomplantdag 2014	12-03	Staatsbosbeheer, gemeente Roerdalen, Naturpark Schwalm-Nette
Deelname en advisering "pilotproject natuurbrand preventie De Meinweg"	17-03	Veiligheidsregio Limburg Noord, gemeente Roerdalen
Organisatie cursus 'Ambassadeur van het landschap, deel III	24-03	IVN Consulentenschap Limburg, Grenspark Maas-Swalm-Nette
Netwerkbijeenkomst ambassadeur van het landschap, gastheren NPR en natuurgidsen	31-03	IVN Consulentenschap Limburg, Grenspark Maas-Swalm-Nette
Voorjaarsbijeenkomst routescouts Water.Wandel.Wereld	07-04	Routebureau Noord- en Midden-Limburg, Naturpark Schwalm-Nette, Grenspark Maas-Swalm-Nette
Presentatie en excursie in het Grenspark met de burgemeester van Roerdalen	09-04	Grenspark Maas-Swalm-Nette
Deelname Beleef plus Jaarbeurs	10-04	VVV Midden Limburg, Leisure Port, Routebureau Noord- en Midden Limburg
Deelname Nieuwjaarsforum	11-04	Vereniging Natuurmonumenten
Deelname en advisering "pilotproject natuurbrand preventie De Meinweg"	06-05	Veiligheidsregio Limburg-Noord, gemeente Roerdalen
Excursie in Grenspark voor vertegenwoordigers LVR (Landschaftsverband Rheinland) Köln	09-05	Grenspark Maas-Swalm-Nette
Presentatie en excursie voor leden van Bosrijk uit Nijmegen	17-05	NABU Naturschutzstation Wildenrath, Grenspark Maas-Swalm-Nette
Advisering en interview publicatie "Parks 3.0 Protected Areas for the next Society"	Mei	E.C.O Institute of Ecology, University of Klagenfurt
Deelname Beleef plus jaarbeurs	23-05	VVV Midden Limburg, Leisure Port, Routebureau Noord- en Midden-Limburg
Organisatie 'dag van de nationale parken'	25-05	Staatsbosbeheer, IVN Consulentenschap Limburg, Grenspark Maas-Swalm-Nette
Deelname TransParcNet	4-6-06	Hainaut cross-border Nature Park, EUROPARC Federatie
Deelname dag voor de particuliere eigenaren NP De Meinweg	28-06	Overlegorgaan NP De Meinweg
Presentatie en excursie voor leden delegatie Regionaal Landschap Zuid-Hageland (B)	08-07	Grenspark Maas-Swalm-Nette
Deelname bijeenkomst secties Duitsland en Lage Landen van de EUROPARC Federatie	29-07	Stichting Nationale Parken Nederland (SNP)
Informatie uitwisseling Nationaal Landschap Zuid-Limburg	03-09	Grenspark Maas-Swalm-Nette
Deelname Jaarbeurs TourNatur in Düsseldorf	05/07-09	Naturpark Schwalm-Nette, Grenspark Maas-Swalm-Nette

Bezoek gedeputeerde Patrick van der Broeck	09-09	Grenspark Maas-Swalm-Nette, provincie Limburg
Begeleiding grensoverschrijdende bijeenkomst bosbouwers en beheerders	08/10-09	NABU Naturschutzstation Wildenrath, Grenspark Maas-Swalm-Nette
Organisatie perswandeling Water.Wandel.Wereld	11-09	VVV Midden-Limburg, Grenspark Maas-Swalm-Nette,
Excursieleiding ecohydrologie, KWR Watercycle Research Institute	12-09	Grenspark Maas-Swalm-Nette, ALTERRA, NABU Naturschutzstation Wildenrath
Organisatie Monumentendag Groenhuis	13-09	GroenHuis organisaties
Presentatie van het Grenspark MSN in de gemeente Bergen	16-09	Grenspark Maas-Swalm-Nette
Deelname ZLTO 2014: dag van de coöperaties	19-09	ZLTO
Deelname openingsmanifestatie van de gerestaureerde Bergfrieds	21-09	Stadt Wassenberg
Deelname Forum Premiumwandelregio's	24/26-09	Duits Wandelinstituut
Herfstbijeenkomst routescouts Water.Wandel.Wereld	01-10	Routebureau Noord- en Midden-Limburg, Naturpark Schwalm-Nette, Grenspark Maas-Swalm-Nette
Deelname en stand startbijeenkomst INTERREG V	02-10	Euregio Rijn-Waal
Bijeenkomst projectidee Bioraffinage	27-10	Euregio Rijn-Waal
Organisatie Natuurwerkdag 2014	01-11	Staatsbosbeheer, Grenspark Maas-Swalm-Nette
Deelname netwerkbijeenkomst ambassadeurs van het landschap	10-11	IVN Consulentschap Limburg
Heidebeheer in Nederland en in Duitsland	13-11	Natuurhistorisch Genootschap Limburg, Kring Roermond
Startmanifestatie INTERREG V-A programma Deutschland-Nederland 2014-2020	19-11	Euregio's/Smart Bot
Vernissage tentoonstelling euregiohuis "Tussen roes en verbijstering - de Eerste Wereldoorlog tussen Rijn en Maas"	20-11	euregio rijn-maas-noord
Lezing op de bijeenkomst van projectexperten 'Monumenten tussen twee torens' en 'Prachtlandschap NederRhein'.	25-11	Vereniging Nederlands Cultuurlandschap
Deelname afsluitende bijeenkomst „2 connect business“	28-11	Nederlands-Duitse Kamer van Koophandel
Persgesprek	04-12	Rheinische Post
Expertgesprek Natuurparkplan Schwalm- Nette	19-12	Naturparkplanner (Freizeit- und Tourismusberatung GmbH) i.o. Naturpark Schwalm-Nette

BIJLAGE 3: acquisitie INTERREG V-A project Cultuurgeschiedenis verdigitaal

datum	bestemming	doel	partners
16-4-2013	Echt-Susteren	brainstorm INTERREG V projecten	gemeente Echt Susteren
2-10-2013	Roermond	brainstorm INTERREG V projecten	gemeentes Echt-Susteren, Roerdalen, Venlo, Beesel, Roermond, Maasgouw, Leudal
30-10-2013	Roermond	acquisitie projectpartners	Stichting IKL
19-11-2013	Viersen	voorstel nieuwe projectideeën	Niederrhein Tourismus
28-8-2013	Nettetal	acquisitie projectpartners	gemeente Nettetal
18-12-2013	Beesel	acquisitie projectpartners	gemeente Beesel
23-12-2013	Venlo	acquisitie projectpartners	gemeente Venlo
28-1-2014	Roermond	acquisitie projectpartners	gemeente Roermond
18-2-2014	Mönchengladbach	voorstellen projectconcept euregio	euregio rijn-maas-noord
19-3-2014	Venlo	voorstellen project	Routebureau Noord- en Midden Limburg
29-4-2014	Venlo	voorstellen project	Limburgs Museum
9-5-2014	Roermond	acquisitie projectpartners, voorstellen projectgebied	LVR
13-5-2014	Köln	technische realisatie APP	fa. Pausanio
16-5-2014	Wassenberg	acquisitie projectpartners	Stadt Wassenberg
20-5-2014	Wildenrath	acquisitie projectpartners	NABU Naturschutzstation Haus Wildenrath
21-5-2014	Viersen	overleg projectrealisatie	Naturpark Schwalm-Nette
22-5-2014	Wassenberg	overleg projectmaatregels	Stadt Wassenberg
12-6-2014	Leudal	acquisitie projectpartners	gemeente Leudal
17-6-2014	Roermond	overleg projectmaatregels	gemeente Beesel
25-6-2014	Roermond	overleg projectinhoud	gemeente Roerdalen
25-6-2014	Roermond	overleg cultuurinhoud	KF in Heritage
30-6-2014	Heythuysen	acquisitie projectpartners	gemeente Leudal
1-7-2014	Roermond	overleg projectinhoud	gemeente Roermond
2-7-2014	Venlo	acquisitie projectpartners	Leisure port
3-7-2014	Venlo	overleg projectmaatregels	gemeente Venlo
4-7-2014	Viersen	overleg projectrealisatie	Naturpark Schwalm-Nette
24-7-2014	Viersen	overleg projectrealisatie	Naturpark Schwalm-Nette
12-8-2014	Heinsberg	acquisitie projectpartners	Heinsberger Touristservice
18-8-2014	Viersen	acquisitie projectpartners	Niederrhein Tourismus
28-8-2014	Nettetal	acquisitie projectpartners	Stadt Nettetal
29-8-2014	Mönchengladbach	overleg projectinhoud	euregio rijn-maas-noord
1-9-2014	Köln	overleg projectmaatregels	LVR
4-9-2014	Beesel	overleg projectinhoud	gemeente Beesel
15-9-2014	Bemelen	overleg realisatie APP	KF in Heritage
18-9-2014	Wassenberg	overleg projectmaatregels	Stadt Wassenberg
19-9-2014	Beesel	overleg projectmaatregels	gemeente Beesel
22-9-2014	Wegberg	lezing algemeen bestuur Heinsberger Tourist Service	Heinsberger Tourist Service
22-9-2014	Viersen	overleg projectrealisatie	Naturpark Schwalm-Nette
29-9-2014	Mönchengladbach	overleg projectafhandeling	euregio rmn e.a.
14-10-2014	Maasbracht	acquisitie projectpartners	gemeente Maasgouw
15-10-2014	Roermond	overleg projectinhoud	gemeente Roermond

15-10-2014	Roermond	brainstorm marketing	VVV Midden Limburg, Niederrhein Tourismus, Leisure Port, Heinsberger Touristservice
22-10-2014	Viersen	overleg projectrealisatie	Naturpark Schwalm-Nette
23-10-2014	Wegberg	overleg projectinhoud	Stadt Wegberg
29-10-2014	Grefrath	acquisitie projectpartners	gemeente Grefrath
30-10-2014	Niederkrüchten	acquisitie projectpartners	gemeente Niederkrüchten
31-10-2014	Venlo	overleg projectinhoud	gemeente Venlo
7-11-2014	Brüggen	acquisitie projectpartners	gemeente Brüggen
12-11-2014	Wegberg-Dalheim	bijeenkomst Motte Aldeberg	Stadt Wegberg, NABU, Forstamt, LVR
14-11-2014	Mönchengladbach	acquisitie projectpartners	Marketing Gesellschaft Mönchengladbach
18-11-2014	Köln	overleg projectinhoud	LVR, BSKS, NABU
24-11-2014	Wachtendonk	voorstel project	burgemeester en fractievoorzitters gemeente Wachtendonk
27-11-2014	Brüggen	presentatie project	commissie economie, marketing en toerisme gemeente Brüggen
4-12-2014	Roermond	overleg projectmaatregels	gemeente Beesel
10-12-2014	Mönchengladbach	overleg euregio	euregio rmn e.a.
11-12-2014	Sint Odilienberg	overleg projectinhoud	gemeente Roerdalen
18-12-2014	Wassenberg	overleg projectmaatregel	Stadt Wassenberg